

**Andreæ Vallensis Vvlgo Del Vavlx Andanensis, I. V. D. Et
In Alma Academia Lovaniensi SS. Canonum Professoris
Ordinarii, Paratitla Ivris Canonici Sive Decretalivm D.
Gregorii Papæ IX. Svmmaria Ac ...**

Delvaux, André

Coloniæ Agrippinæ, 1686

6. Qualis interpretatio facienda sit in Rescriptis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62177](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-62177)

muni consensu partium; nam tunc non valet secundum imperatum per alienam partem, hoc subdicto d. c. Caterum: 2. Aut nisi prius sit generale, & posterius speciale, quia tum speciale posterius derogat generali priori, quantum ad ea, quae in speciali specialiter, & contraria contentis in generali, exprimuntur, vel in generali non exprimuntur, licet prioris mentionem non facit. c. 1. & c. Pastoralu 9. quoniam eod tis. 3. Id ipsum obtinet quoque, si speciale prius fuerit imperatum, quia generi per speciem derogatus, c. generis De reg. juris in 6. & quia generalis dispositio, quae sequitur, non refertur ad speciale praecedentem, l. Sanctio legum D. de paenit. Quod si utrumque sit generale, illud attenditur, quod est magis speciale. Rebuffus in d. Tract. de rescriptis n. 104.

4. Non mirum autem videri debet, per posterius rescriptum revocari prius: id enim non sit sine causa, cum quod ad preces supplicantis largitur Pontifex sit veluti precarium, quod jure communi ad voluntatem dantis revocari potest, l. Ait Prator D. de precario

Quod tamen dicitur, in d. c. Caterum, secundum rescriptum, non habita mentione de priore, non valere, intelligendum est, si pars opponat. Abbas & alij ibid. Facit. c. Plerumque & eod. ubi post annum valent secundæ literæ, quando adversarius primis non fuit usus: nam inde sequitur, non fuisse ab initio nullas. Quod si quis, imperato rescripto, videat sibi forte damnum, non cogitur illud presentare cap ex conq[ui]stione. & De restitus. Spoliatorum. Imò potest ei renuntiare, etiamsi presentaverit. Abbas ibid. etiam post citationem, modò parti satisfaciat de expensis & interesse. Aliud dicendum, si parti sit aliquod jus quæsitum. Rebuff. a loco n. 160.

§. VI

Qualis interpretatio sit facienda in Rescriptis?

1. Stricta interpretatio est Rescriptorum.
2. Clausula in Rescriptis ad sententiam juris communis revolande.

1. Quando in Rescriptis validis aliqua subditur dubitatio, tunc interpretatio stricta est facienda. & quidem secundum jus commune, c. Cassam qua 18. h. s. quia in dubio non

p[ro]sumitur Princeps aut Pontifex, aliquid contra jus commune rescribere, sicut nec derogare juri alteri prius quæ sit: quod est de natura rescripti, l. Fallam. Cod. De diversis rescriptis, l. Rescripta Cod. de precib. Imp. offeren. Montanus Da Tutele c. 33. n. 527.

2. Et hinc omnes clausulae, in rescriptis expressæ vel subiunctæ, ad juris communis sententiam revocari solent. Unde clausulam illam, Si simul omnes interesse non possunt, unus nibilominus vel duo negotiorum exequantur, interpretatur Pontifex, in c. Scifitatu 13. h. s. de impedimento tam juris, quam facti: & per illam, Si pra[eterea] alio non scripsimus (quæ semper intelligatur, nisi contrarium exprimatur) declarat se non intendere collatorem duobus gravare mandatis, c. Mandatum 38. h. s. Et denique, dum in Ecclesia aliqua est certus Canonicorum numerus, nec vacat, locus, regulariter rescriptum imperans non recipitur, c. Constitutus, 19. h. t. Ideo solet Pontifex addere, Non obstante Canonicorum numero; per quam clausulam pro illa vice juriderogat communi, d. c. Constitutus.

Quatenus tamen non de jure communi, sed de præjudicio agitur rescriptentis, videntur rescripta late interpretanda, cap. Olim 16. inf. De verb. sig. & l. Beneficium D. de constitut. Principum: dummodo ambitiosa non sint, quia tunc restringenda, cap. 4. de praben. n. 6.

§. VII.

De quibusdam Rescriptis invalidis.

1. Rescriptum non valet inhibens causæ cognitionem.
2. Manifeste peccans in lingua Latinam.
3. Pendente lite imperatum.
4. Item contra jus vel stylum.
5. Quatenus vitetur.
6. Subreptio quo modo tollatur.

1. In primis suspectum omne est Rescriptum, inhibens causæ cognitionem. c. Ex parte 2. hoc tit. quia non p[ro]sumitur Pontifex velle pervertire juris ordinem: & ideo suspicio est, tale rescriptum ab eo non proficiisci.

2. Non valet quoque Rescriptum, manifeste peccans in lingua Latinam, c. Ad audienciam 11. h. s. Roman. Cons. 76 n. 10 & seq. Gle. in can. Apostolica xxxv. q. 9. quamvis Principum sacerdotium rescripta in Grammaticam peccatoria valeant. l. Imperator D. de statu hominum. Attamē literæ aut syllabæ unius alteriusve defectus non vitiat

D 3